ASOCIAȚIUNII
SIBIIU

Anul al 61-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL 15 LEI
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. [illegible]

Nr. 297 Joi 2 Noembrie 1944
8 Pagini

UNIVERSUL

ABONAMENTE
UNIVERSUL
PROVINCIA
Lei 1000 pe 3 luni
Lei 2000 pe 6 luni
Lei 3800 pe 12 luni
CAPITALA
Lei 1100 3 luni
Lei 2100 6 luni
Lei 4000 12 luni
AUTORITĂȚI
Lei 5500 pe an

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10; SECRETARIATUL DE REDACTIE: 3.30.15

ABONAMENTE
U. LITERAR
6 luni [illegible] lei
12 luni 800 lei
U. COPIILOR 6 L. 460
lei-12 L. 900. RADIO U.
6 L. 600 lei-12 L. 1000.
Z. ȘTIINȚELOR 6 L. 600-12
L. 1000 lei. VESELIA 6 L.
450-12 L. 800 lei
FR. SUFLET 6 L.
320-12 L. 600 lei

DIRECTOR
ION LUGOSIANU

PROFESORII SECUNDARI

de I. LUGOSIANU

Multă lume va fi aflat cu surprindere, din discuțiunile cari s'au desfășurat Vinerea trecută la Sindicatul Profesorilor Secundari, că, în timp ce odinioară leafa unui profesor secundar începător era egală cu a unui judecător de ședință sau a unui căpitan, astăzi acelaș profesor este echivalat cu un plutonier din punct de vedere al remuneratiei lui lunare.

Constatare amară, care nu poate și nu trebue să rămână nerelevată!

Importanța acestei chestiuni depășește cadrele unei probleme profesionale de salarizare. Ea trebue să intereseze în cel mai înalt grad guvernul și tot publicul românesc, fiindcă demnitatea și decența existenței profesorului au proporțiile unei chestiuni de însemnătate națională.

Secundar, profesorul de liceu nu este decât cu numele, un nume cu totul impropriu pentru importanța misiunii lui.

Din potrivă, rolul lui este poate cel mai hotăritor în ierarhia școalei noastre. El primește pe copil în mâinile lui, la vârsta când acesta nu e decât o pastă informă de modelat. El îl are sub influența și supravegherea lui în timpul cel mai îndelungat dintre toți profesorii, în perioada complexă și delicată, când școlarul trece dela copilărie la adolescență, dela uzul memoriei la folosirea rațiunii, dela elemente rudimentare de învățătură la o cultură generală complexă, care e baza viitoarei specializări profesionale și care, de multe ori, reprezintă tot capitalul util de cultură generală, cu care absolventul școalei secundare va trăi tot restul existenței lui.

Profesorul secundar are răspunderea a zeci și sute de elevi în fiecare an, și, în cariera lui întreagă, a mii de vlăstare ale tinerelor generații de proveniențele cele mai variate și cu facultățile intelectuale cele mai diferite, cari trec dela cercul îngust al familiei în cadrul mai larg al societății; dela orizontul cartierului, orașului sau județului la orizontul patriei și al lumii.

El trebue să descopere în fiecare nou venit pe băncile școalei o personalitate încă nedefinită, să descifreze zilnic un secret al unui caracter, o calitate sau o deficiență, ale unei inteligențe, să forțeze cu energie și înțelepciune un temperament rebel, să îndrume cu înțelegere și blândețe o conștiință timidă sau o vocațiune șovăitoare.

Sănătos sau suferind, fără preocupări sau încărcat de griji, timp de o viață de om, pe drumul aceleiași școli, la aceleași ore, în aceleași clase, el trebue să facă mereu ceva viu și nou din învățătura, care pentru el e veche, să dobândească interesul și să trezească simpatia pentru cunoștințele de multe ori aride destinate acelor noi veniți necunoscuți, cari sunt copiii noștri.

Profesorul secundar este astfel cel dintâi făuritor al acelor elite spirituale, necesare oricărei colectivități naționale și de care atârnă cultura, caracterul și îndrumarea unei țări.

Uriașă răspundere pentru orice profesor cu conștiința deplină a îndatoririlor lui! Pentru a-i face față, profesorul secundar trebue pus la adăpost — el și familia lui — de greutățile materiale ale existenței; trebue să aibă putința unei prezentări decente față de elevii lui și societatea, în care trăește; să aibă, în fine, mijloacele necesare spre a-și împrospăta el însuși cunoștințele, punându-se la curent cu progresele specialității lui.

Oameni intimidați de lipsuri și chinuiți de griji nu pot forma caractere curajoase; profesori rutinari nu pot trezi vocații și deschide orizonturi; educatori rămași la cunoștințele începuturilor carierei lor nu pot pregăti generații la curent cu cerințele și ritmul vremii.

Apostolat, se răspunde deseori acestor observații, cu un cuvânt banalizat de uzura retorică! Da, de sigur, apostolat, dar un apostolat al minții, al inimii și al vocației, care nu trebue să degenereze într'o obsesie a sărăciei, a lipsurilor materiale, a grijii chinuitoare pentru pâinea de toate zilele.

Fără ca o comparație cu leafa plutonierului să aibă nimic pejorativ pentru această onorabilă carieră militară, este intolerabil ca o țară, care are grija formării tineretului, să nu dea o mai mare atenție existenței materiale a acelora cari pregătesc viitorul spiritual al neamului lor.

Acești profesori secundari, cari formează și prepară pentru viață pe copiii altora — de atâtea ori cu o dragoste și o generozitate neprecupețite — au și ei dreptul să aibă propria lor familie și să crească propriii lor copii. In căsuța modestă, în care ei trăiesc, aceștia trebue să găsească un pat cald, o mâncare hrănitoare, o haină curată, o carte bună, fiindcă această locuință săracă de profesor este aproape întotdeauna un cuib de idealism și de cultură, un focar de însuflețire intelectuală, o școală de conștiințe drepte și caractere cinstite, care se vor pune cu credință și devotament în slujba unei țări, care face astăzi atât de puțin pentru ele.

O țară, care nu-și apreciază educatorii, nu știe să-și dovedească interesul pentru tot ce are mai prețios o națiune: mintea și sufletul copiilor ei.

Intrebuințarea oricărui ban public poate fi discutată sau discutabilă. Nu însă ceeace este destinat culturii și educației tineretului. Nici un ban nu e mai bine plasat decât acesta. Dobânda lui este invizibilă și e târzie. Dar capitalul astfel folosit al unei generații aduce foloase incalculabile generației următoare.

Țările mici nu pot fi mari decât prin spiritul lor, prin aportul pe care-l aduc culturii umane. De aceea, mai ales într'o țară ca a noastră, profesorii, cari din aluviunile generațiilor aleg cu răbdare aurul inteligențelor tinere, au, mai mult ca oricine, dreptul la o existență fără griji în munca lor de pregătirea viitorului.

Incercuirea trupelor germane din Grecia

Londra, 31 (Rador). — In urma tăierii principalului lor drum de eșire în apropiere de Kozani, în nord-estul Greciei de către trupele britanice, este posibil ca un mare număr de germani și mijloacele lor de transport să fie prinși în capcană în Grecia.

Informațiunile primite Luni seara, din Cairo, spun că în urma recunoașterilor aeriene s'a dovedit că mari concentrări de transport germane s'au produs pe șoseaua ce merge dela Larisa în Serbia. Localitatea Kozani a fost cucerită după o primă ciocnire cu germanii de când trupele britanice au debarcat în Grecia, acum 4 săptămâni.

ARMISTIȚIUL CU BULGARIA

Textul convenției de armistițiu, semnat de Națiunile Unite cu Bulgaria, este un nou document doveditor al înțelegerei cu care puterile aliate au considerat situația țărilor cari au avut de suferit asuprirea unor regimuri dictatoriale puse în slujba tiraniei hitleriste. Din clipa în care aceste țări, prin voința populară, au luat inițiativa de a rupe cu un trecut asupritor și de a se încadra în rândurile luptătorilor pentru libertate și dreptate, Națiunile Unite, apreciând această hotărîre și încrezătoare în sinceritatea ei, au înțeles să dea drepturilor lor, incontestabile, de națiuni învingătoare, o interpretare cât mai binevoitoare.

Ele au voit să sprijine astfel sforțările învinșilor de a-și răscumpăra erorile trecutului printr'o sinceră și leală colaborare la distrugerea definitivă a tiraniei și la restabilirea libertății. Așa se și explică asemănarea, în liniile generale, între condițiile convențiilor de armistițiu semnate în ultimul timp de Națiunile Unite. Ele sunt caracterizate, în ansamblul conținutului lor, de acelaș spirit de înțelegere și de dorința de a nu împinge până la ultima extremitate dreptul învingătorului față de cel învins.

Armistițiul semnat cu Bulgaria este, la rândul lui, o dovadă de încredere pe care Națiunile Unite o acordă noului regim stabilit în Bulgaria.

Printre clauzele speciale cuprinse în această convenție cităm aceea privitoare la obligațiunea Bulgariei de a retrage forțele și oficialitățile ei depe teritoriul Greciei și al Iugoslaviei „în conformitate cu precondițiile acceptate de guvernul Bulgariei la 11 Octombrie".

Se știe că această obligație a fost impusă statului vecin ca o condiție prealabilă a începerii negocierilor pentru armistițiu.

Bulgaria este, în acelaș timp, obligată să anuleze toate prevederile legislative și adminis-

(Continuare in pag. 2-a)

DIN U. R. S. S.

MOSCOVA. — Locuințe pentru muncitorii căilor ferate

AUDIENȚELE DE LUCRU LA M. S. REGELE

COMUNICAT Nr. 20

Mareșalul Curții Regale face cunoscut următoarele:

In ziua de 31 Octombrie 1944, Majestatea Sa Regele a primit în audiență de lucru pe d-nii:

— General de corp de armată Adjutant Sănătescu Constantin, Președintele Consiliului de miniștri și ministru ad-interim la departamentul economiei naționale și finanțelor;

— General de corp de armată Racoviță Mihail, ministru secretar de stat la departamentul războiu;

— General Eftimiu Constantin, ministru secretar de stat la lucrările publice și comunicații;

— Vice-Amiral Georgescu Ioan, subsecretar de stat la departamentul războiului pentru marină;

— General Gheorghiu Ermil, subsecretar de stat la departamentul războiului, pentru aviație.

FORȚELE SOVIETICE ȘI ROMÂNE SE APROPIE, PE UN FRONT LARG, DE TISA

MARELE STAT MAJOR AL ARMATEI

COMUNICAT

ASUPRA OPERAȚIUNILOR DIN ZIUA DE 31 OCTOMBRIE 1944

In Ungaria de Nord-Est, trupele române — luptând în strânsă legătură cu cele sovietice — au reușit să înfrângă rezistențele inamice și să se apropie, pe un front larg, de Tisa.

Au fost cucerite numeroase localități între care: Ayiriet, Nyiribrany, Ramocsahaza, Laskod, Petnehaza, Karasz, Gyulahaza, Gemsze, Iako.

Intre Tisa și Dunăre, în regiunea Kecskemet, forțele sovietice, în colaborare cu trupe române, au pătruns adânc în dispozitivul inamic, realizând importante câștiguri de teren.

CONSILIUL DE MINIȘTRI DE ERI

Aprovizionarea cu monedă a soldaților cari luptă dincolo de fruntariile țării.— Problema însămânțărilor

Consiliul de miniștri s'a întrunit în ședință în ziua de 31 Octombrie, ora 11, sub președinția d-lui general de corp de armată adjutant Constantin Sănătescu, prezenți fiind d-nii Iuliu Maniu și Constantin I. C. Brătianu, miniștri de Stat și titularii departamentelor.

Consiliul a luat act de expunerea d-lui ministru de războiu, general de corp de armată Mihail Racovitză, asupra situațiunii de pe teatrele de luptă.

In acelaș timp Consiliul a discutat în prezența d-lui ministru Cristu, președintele comisiunii române pentru executarea armistițiului, problema aprovizionării cu moneda adequată a trupelor românești, care luptă dincolo de fruntariile țării. Ministerul de finanțe a fost însărcinat să ia măsurile cuvenite pentruca soldații noștri, cari luptă în țară străină, să aibă la dispoziție moneda circulatorie a țării respective.

D. ministru al agriculturii și domeniilor, Dimitrie Negel a raportat consiliului asupra situațiunii însămânțărilor: deși ploile generale, care au produs în unele regiuni ale țării și inundații, au întârziat cu mult însămânțările de toamnă, totuși rapoartele primite de minister arată că situația însămânțărilor s'a îmbunătățit în parte.

Consiliul de miniștri a luat cunoștință de informațiile privitoare la soarta românilor și evreilor din Transilvania de Nord, ce se găsesc deportați sau trimiși la munci în Germania și Ungaria.

Consiliul a luat în considerație măsurile de represalii ce urmează a fi aplicate supușilor germani și unguri din România, precum și membrilor celor două minorități, în cazul în care ancheta prin Crucea Roșie Internațională, cerută de guvernul român, nu va da rezultate satisfăcătoare în această privință.

Consiliul a rezolvat apoi lucrările curente la ordinea zilei.

DECLARAREA AUTOVEHICULELOR

RIDICATE PENTRU NEVOILE ARMATEI

Se aduce la cunoștința tuturor proprietarilor de autovehicule, inclusiv instituțiile particulare și de Stat precum și de orice natură, că sunt obligați să prezinte, până la data de 10 Noembrie 1944, declarațiuni pentru autovehiculele care au fost ridicate sau rechiziționate pentru nevoile militare.

Depunerea declarațiilor se va face astfel:

Cei ce locuiesc la orașe, la Cercul teritorial respectiv, iar pentru ceilalți la posturile de jandarmi, care le vor înainta Cercurilor Teritoriale respective.

Declarațiunile vor cuprinde:

Numele și pronumele proprietarului.

Domiciliul, (comuna, județul, strada nr.).

Felul autovehiculului, marca, tipul, nr. de circulație și nr. motorului.

Categoria la care a fost clasat în ultimul recensământ.

Prețul autovehiculului.

La declarațiuni, se vor anexa actele doveditoare de ridicarea mașinilor, în original sau fotocopii, iar cei ce nu posedă asemenea acte, vor specifica acest lucru în declarație.

In Capitală declarațiile se vor prezenta la Cercul Teritorial București, Biroul 4 Rechiziții, str. Vatra Luminoasă nr. 106.

Cei ce nu vor prezenta declarațiile și actele indicate, în termenul de mai sus, se vor considera infractori la legea rechizițiilor și vor suferi rigorile legii.

ALTE VASE JAPONEZE

SCUFUNDATE IN APELE FILIPINELOR

Washington 31 (Rador). — Intr'un comunicat al amiralului Nimitz se anunță că avioane americane, ce și-au luat sborul de pe vase purtătoare de avioane, au scufundat probabil un crucișetor greu japonez și au avariat alte două crucișetoare cu prilejul atacurilor lor reînoite în apele insulelor arhipelagului Filipine, la sfârșitul săptămânii trecute.

Ce puțin 90 de avioane japoneze și trei vase de coastă au fost deasemeni distruse.

◆

Londra, 31 (Rador). —Postul de radio New-York a descris Luni seara, situația trupelor japoneze din insulele Leyte și Samar, făcând parte din arhipelagul Filipinelor, ca fiind „desperată".

Ziarul a adăugat că rezistența japonezilor la Leyte a fost aproape inexistentă.

COMANDANȚI SOVIETICI DISTINȘI

DE PREZIDIUMUL SOVIETIC SUPREM AL U. R. S. S.

Moscova, 31 (Rador). — *In ziua de 30 Octombrie, la Kremlin, d. Kalinin, prezindentul Prezidiumului sovietic suprem al U. R. S. S., a remis insignele distinctive de Mareșal „Steaua de Mareșal", Mareșalului Uniunii Sovietice Fedor Tolbuhin, precum și Mareșalului Uniunii Sovietice Kiril Maretzkov. In aceeași zi d. Kalinin a remis Ordinul Suvarov cl. I generalului de Corp de Armată Jeltov pentru conducerea îndemânatecă și curajoasă a operațiunilor militare și pentru succesele obținute în urma acestor operațiuni, în luptele date împotriva năvălitorilor fasciști germani.*

TRUPELE SOVIETICE CONTINUĂ MARȘUL SPRE BUDAPESTA

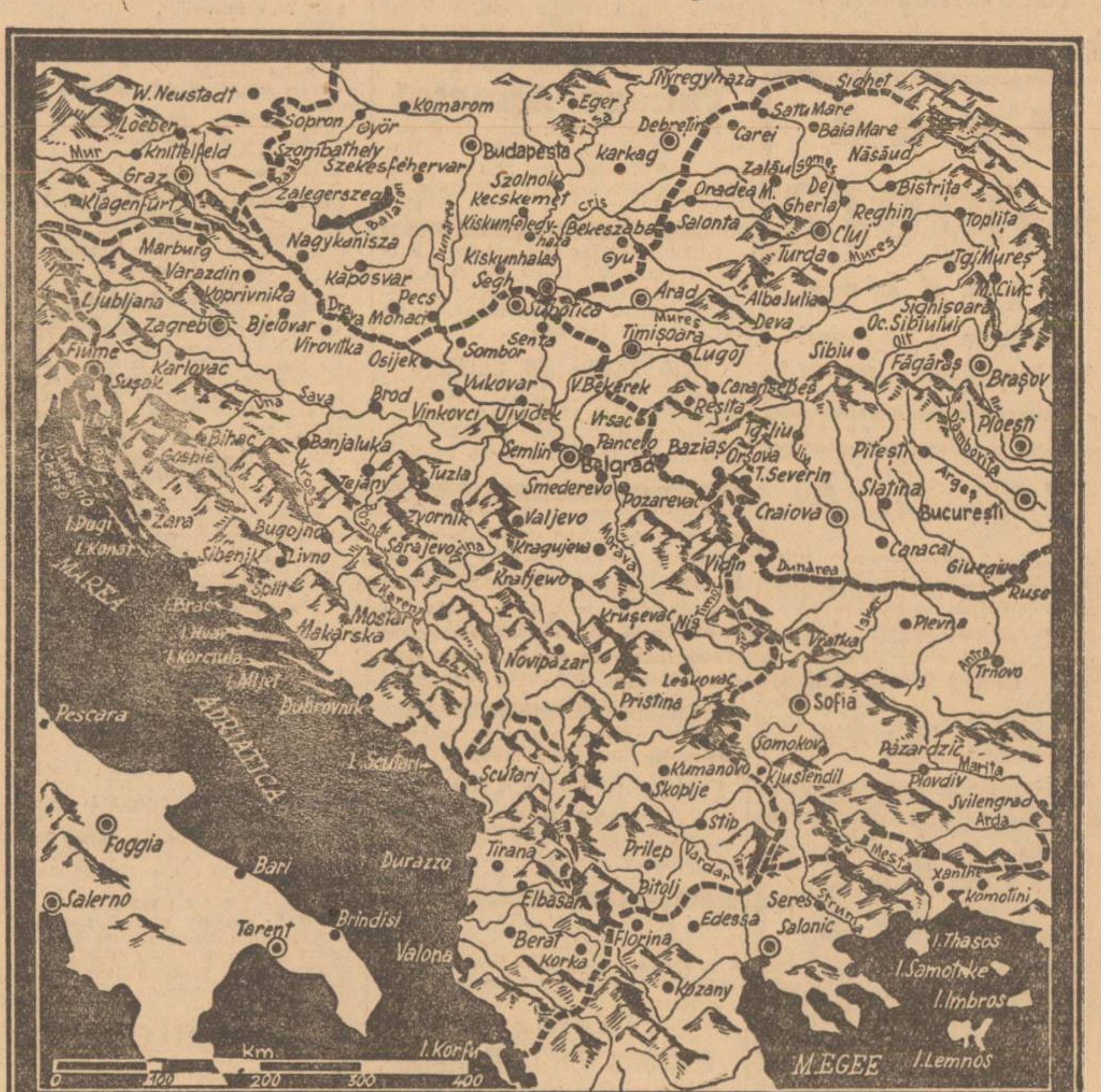

Londra, 31 (Rador). — Redactorul militar al agenției germane de știri a anunțat că trupele rusești au pătruns în interiorul orașului Kecskemet, important nod de cale ferată l. 80 km. spre sud-est de Budapesta, pe calea ferată internațională Ostende-Viena-București.

Stockholm, 31 (Rador). — Marți după amiază, comentatorii militari germani au declarat că trupele lor au fost nevoite să se retragă în Ungaria.

Ei au adăugat că rușii au atacat cu forțe mari de infanterie și tancuri, respingând pe germani și unguri la est și la sud-est de Budapesta.

Comentatorul von Hammer a exprimat părerea că în această regiune „bătălia se apropie grabnic de punctul culminant' și a adăugat că rușii au reluat ofensiva pe frontul Narev, între Varșovia și Prusia orientală.

PROBLEMA VIITOARELOR ALEGERI GENERALE DIN ANGLIA EXPUSĂ DE D. CHURCHILL

Londra, 31 (Rador). — Amânând a doua citire a legii pentru prorogarea Parlamentului, d. Churchill a declarat astăzi în Camera Comunelor, printre altele:

„Cerând prorogarea pentru un alt an, mă îndoiesc foarte mult dacă Parlamentul va dura atât. Există factori puternici de nesiguranță, din mai multe puncte de vedere, împotriva acestei păreri.

Intruniri ale diferitelor partide care compun această coaliție vor avea loc cu puțin înainte și cu puțin după Crăciun. Deoarece nu putem prevedea absolut sigur ce se va întâmpla, de sigur că nu putem exclude posibilitatea exprimării puternice a dorinței de reîntoarcere la sistemul partidelor. Pe de altă parte, nu putem spune când se va termina definitiv războiul împotriva Germaniei naziste sau dacă el va lua un curs de guerillă.

Am încredere că toate partidele organizate vor să vadă că treburile au fost duse la bun sfârșit. Cred mai ales că aceasta este părerea marei mișcări tradeunioniste, unde hotărîrea de a se termina cu hitlerismul este puternică și invincibilă.

Sunt absolut de părere că această coaliție a partidelor nu ar trebui desfăcută înaintea sdrobirii nazismului. Acesta a fost scopul pentru care am venit unii lângă alții în actualul guvern național și acesta este încă scopul suprem, de care depinde securitatea națiunii și a imperiului.

SITUAȚIA INTERNĂ DIN GERMANIA

După cum am spus altădată, orice încercare de a stabili data când războiul cu Germania va putea fi declarat oficial ca terminat, nu poate fi mai mult decât o părere. Convulsiile politice din Germania ar putea să facă această dată cât mai apropiată, dar pentru aceasta trebue să supunem unui control de fier toată viata Germaniei în toate formele ei, inclusiv armata care a fost alcătuită de Hitler „Volksturm"-ul cum și poliția secretă. Aceasta cere o cunoaștere bună a oamenilor și de aceea nu putem conta pe niciuna din reacțiunile normale ale opiniei publice.

După toate izvoarele de știri se pare că populația civilă este cufundată în apatie și cu siguranță că oricine s'ar agita împotriva poliției regimului, ar fi imediat împușcat sau decapitat. De aceea, nu se poate pune nimic în legătură cu o răscoală politică în Germania.

Pe motive militare, este greu să credem că războiul poate fi terminat înainte de Crăciun sau chiar înainte de Paști. Totuși, așa cum am mai spus, numeroase autorități superioare militare s'au arătat mult mai pline de speranță; în orice caz, se face și se va face orice efort cu putință împotriva inamicului. Trupele germane luptă cu cea mai mare încăpățânare, de multe ori încercuite în numeroase locuri și în poziții de apărare sigur pierdute dinainte. Ele atacă cu vigoare deși fără succes, în Olanda și pe Mosella.

Mai avem de făcut multe pentru a îmbunătăți porturile, a strânge acolo aprovizionări și pentru a concentra armate aliate înaintate.

In Italia, deasemeni, lupta are un caracter foarte înverșunat și vremea s'a stricat.

Frontul de răsărit a arătat că este foarte activ mai ales pe flancurile de nord și de sud. Succese enorme au fost înregistrate de eforturile militare ruse continui și de priceputa diplomație rusă și aliată.

Totuși distanțele sunt foarte mari și multe posturi de apărare inamice trebue să fie luate cu asalt sau încercuite.

In toate aceste împrejurări, de sigur că nu pot prezice și, mai puțin, garanta că războiul cu Germania se va termina înainte de sfârșitul primăverii sau chiar după ce vom intra în vară. Se poate ca sfârșitul să vie și mai devreme. Și nimeni nu se va bucura mai mult ca mine, dacă va fi așa.

Totuși, nu ezit să declar că ar fi un act rău și nedemn pentru faima țării noastre, dacă am frânge actualul aparat guvernamental, înainte de a ști ce este cu

(Continuare in pag. 2-a)

Aliații pregătesc invazia în Norvegia

Numeroase vase germane scufundate in largul coastei norvegiene

Londra, 31 (Rador). — *Avioane navale brianice au efectuat Luni un mare atac asupra navigației germane în largul coastei norvegiene.*

Au fost scufundate 6 vase, altele 21 avariate, iar un submarin german a fost împins la coastă.

Aceste operațiuni s'au desfășurat în regiunea Bodo, în apropiere de zona arctică.

Vasele scufundate sunt două bastimente de aprovizionare, un petrolier de tonaj mijlociu, un vas de aprovizionare pentru avioane și două unități auxiliare navale.

Printre vasele avariate se află 7 mari vase de aprovizionare. Un vas-caboteur înarmat și un vos de pescuit înarmat au fost și ele împinse la coastă.

Atacurile au fost efectuate de aparate ce și-au luat sborul după vase port-avioane. Aceste aparate au mai bombardat obiectiv terestre printre care hangare de submarine, posturi de radio, rezervoare de petrol, baterii de coastă și alte instalațiuni.

In sfârșit, avioanele au așezat mine în apele norvegiene. Un număr de 5 aparate britanice lipsesc.

Corespondenții ziarelor suedeze spun că germanii consideră această operațiune ca preliminară invaziei în Norvegia, iar dezertori germani au informat pe reprezentantul ziarului „Aftonbladet" că se crede că invazia va începe Marți.

LĂMURIRI ALE D-LUI STETTINIUS

CU PRIVIRE LA CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ DE AVIAȚIE CIVILĂ DELA CHICAGO

Washington, 31 (Rador). — D. Stettinius, secretarul adjunct al deaprtamentul de stat, a declarat la conferința de presă de Luni că regretă că Uniunea Sovietelor nu va putea participa la conferința internațională de aviație civilă ce se deschide Miercuri la Chicago.

El a adăugat că depatamentul de stat speră că conversațiile bilaterale cu Uniunea Sovietelor cu privire la chestiunea aviației civile vor continua.

D. Stettinius a precizat că a fost înștiințat despre hotărîrea Rusiei Sovietice de a nu lua parte la conversațiile dela Chicago de către d. Gromyko, ambasadorul sovietic la Washington, cu care a avut o întrevedere Luni.

El a subliniat că Portugaliei, Spaniei și Elveției, cele trei țări despre care nota rusă cu privire la conferința internațională de aviație-civilă a declarat că nu sunt prietene ale Uniunii Sovietelor, nu le-a fost remis proectul planului dela Dumbarton Oaks.

Deci este de presupus, a adăugat el, că Rusia nu va avea nici o obiecție la vitoarea reuniune a națiunilor unite să trateze în mod defintiv organizarea păcii după războI.

Acum când relațiile diplomatice au fost restabilite între Statele Unite și Italia, a încheiat d. Stetinius, chestiunea publicării condițiilor conversației de armistițiu cu Italia a fost luată în examinare.